

ใบความรู้ ครั้งที่ 1

เรื่อง ความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี

ในการผลิตสินค้าทุกประเภท ทั้งภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม กระบวนการผลิต กระบวนการตลาด จำเป็นต้องคำนึงกิจกรรมควบคู่กันไป จะผลิตอะไรต้องมีการนำเสนอผลงานหรือชิ้นงานจากนั้นจึงมีการส่งจองสินค้าเพื่อผู้ผลิตจะได้ทราบความต้องการทั้งด้านขนาด คุณภาพ ปริมาณ และราคาของสินค้าที่เป็นธรรม เพื่อผู้ผลิตที่จะได้คำนวณต้นทุน เพื่อการตกลงในการผลิตสินค้านั้น ถ้าเป็นเกษตรกรจะปลูกพืชชนิดหนึ่งเกษตรกรจะต้องไปศึกษาหาความรู้ของพืชชนิดนั้นอย่างถูกต้อง เรื่องพันธุ์ที่ต้องการของตลาด ดินฟ้าอากาศเป็นอย่างไร ช่วงฤดูกาล ใด ปริมาณผลผลิตต่อไร่ การเตรียมดิน การปลูกดูแลรักษา ความต้องการใช้ปุ๋ยหมัก เกษตรกรจะต้องคิดค้นสูตรปุ๋ยหมักที่พืชชนิดนั้นมีความต้องการธาตุอาหารที่ถูกต้อง จึงเป็นสูตรปุ๋ยหมักใหม่ทำให้เกิดเป็นนวัตกรรมปุ๋ยหมักขึ้น ช่วงแรกอาจจะใช้แรงงานคนในการทำปุ๋ยหมักเพราะความต้องการในปริมาณไม่มาก ต่อมามีความต้องการปริมาณมากขึ้นจำเป็นต้องซื้อเครื่องผสมปุ๋ยหมัก เครื่องอัดเม็ดปุ๋ยหมัก การพรวนดินจำเป็นต้องใช้เครื่องพรวนดิน เพื่อลดค่าแรงงาน ทำให้มีการใช้เทคโนโลยีขึ้น

ดังนั้นกระบวนการผลิต กระบวนการตลาด ไม่สามารถแยกจากกันได้ จะทำให้ผู้ผลิตสามารถผลิตสินค้าได้ตามความต้องการของตลาด ไม่ใช่ปลูกพืชตามใจชอบหรือตามคนอื่น แล้วค่อยไปหาตลาด จึงเกิดปัญหาสินค้าราคาถูก จำหน่ายไม่ได้ เพราะมีปริมาณมากและคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการขอตลาด ทำให้เกิดการประท้วงเป็นประจำ



ที่จังหวัดสระแก้วได้รวมกลุ่มเกษตรกรปลูกหน่อไม้ฝรั่งอินทรีย์เพื่อการส่งออก เกิดจากปัญหาการปลูกมันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไม่ได้ราคา ทำให้เกษตรกรดังกล่าวช่วยกันคิดหาทางแก้ไข จึงได้ซื้อสรุปต้องปลูกพืชที่ตลาดต้องการ จึงพากันไปศึกษาความรู้การปลูกหน่อไม้ฝรั่งที่จังหวัดนครปฐม พอได้แนวความคิดแล้ว ก็ปรับเปลี่ยนจากการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง มาเป็นเกษตรแบบอินทรีย์ มีการอบรมความรู้เรื่องต่างๆเกี่ยวกับการปลูกหน่อไม้ฝรั่งและเกษตรอินทรีย์ กับวิทยากร ผู้รู้ ในสาขาต่างๆ พร้อมกับหาบริษัทที่มีความต้องการที่จะรับซื้อสินค้านี้มีการตกลงราคาซื้อขาย การคัดเกรด ปริมาณก่อนทำการปลูก มีการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ครั้งละ 3 ปีทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจว่าผลผลิตออกมาแล้วขายได้แน่นอน มีการจ่ายค่าผลผลิตอาทิตย์ละครั้งโดยโอนผ่านบัญชีของธนาคารโดยตรง เมื่อทำมาไ้ระยะหนึ่ง เกิดปัญหาเรื่องการทำปุ๋ย



หมักเพราะเกษตรกรไม่มีเวลาที่จะไปหาวัสดุและการทำปุ๋ยหมัก จึงมีการตกลงรวมหุ้นเพื่อจัดตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยหมักขึ้น โดยสูตรปุ๋ยเกิดจากเกษตรกรที่ได้ผลผลิตมากนำองค์ความรู้ของแต่ละคนมารวมกัน จึงได้สูตรปุ๋ยที่มีความเหมาะสมกับหน่อไม้ฝรั่ง มีการส่งปุ๋ยหมักไปวิเคราะห์หาธาตุอาหาร ความเป็นกรดต่าง และอื่นๆที่สำคัญ งานวิจัยและพัฒนาพืชสวนจันทบุรี

มีการลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยหมักลงแต่เดิมจะใช้จำนวน 300 กิโลกรัมต่อไร่ 20 วันครั้ง โดยการนำเอาปุ๋ยหมักจำนวน 20 กิโลกรัม ไปแช่น้ำ 200 ลิตรเป็นเวลา 7-15 วัน จำนวน 100 กิโลกรัม ใช้เครื่องพ่นยาแรงดันสูงและหัวฉีดที่อัดปุ๋ยน้ำในดิน ทำให้ต้นหน่อไม้ฝรั่งสามารถนำไปใช้ได้เลย เดิมใช้การหว่านลงบนต้นพืช เวลาให้น้ำอาจมีการไหลหนีไปได้



คุณธรรมและคุณสมบัติที่ดีของผู้มีอาชีพในกระบวนการผลิต

1. ซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค
2. รักษาคุณภาพของสินค้าให้คงที่ และปรับปรุงให้ดีขึ้น
3. ไม่ปลอมปนสินค้า หรือปลอมสินค้า
4. ไม่กักตุนสินค้า
5. ไม่เอาเปรียบแรงงาน
6. มีความรู้ ความชำนาญในอาชีพของตนเองเป็นอย่างดี
7. มีความรักในอาชีพของตนเอง เมื่อเกิดปัญหาต้องไม่ทอดทิ้ง
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อสามารถตัดสินใจได้ทันต่อเหตุการณ์บางอย่าง
9. มีความคิดริเริ่ม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คุณธรรมและคุณสมบัติที่ดีของผู้มีอาชีพในกระบวนการตลาด

1. ไม่เอากำไรเกินควร
2. ซื่อสัตย์ และจริงใจต่อผู้ซื้อ
3. ไม่ปลอมปนเพื่อทำกำไร
4. ไม่โก่งราคา
5. จำหน่ายสินค้าที่ควบคุมคุณภาพ
6. จำหน่ายสินค้าที่ได้มาตรฐาน
7. ไม่กักตุนสินค้า

ใบความรู้ ครั้งที่ 2

ความหมาย ความสำคัญของการจัดการอาชีพ

อาชีพ หมายถึง หน้าที่การทำงานที่พึงประสงค์ต่อสังคม และสร้างผลตอบแทนที่เป็นรายได้ตรงตามความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมาก อาชีพต่าง ๆ จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการ ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพของตนเอง จะต้องมีการ ค้นคว้า หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การที่จะจัดการอาชีพให้ได้ผลสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายด้าน เช่น

1. การหาข้อมูลจากเอกสารในแหล่งต่าง ๆ
2. สื่อจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์
3. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในอาชีพนั้น ๆ
4. พบผู้รู้ ภูมิปัญญาในชุมชน

5. มีการทดลอง วิเคราะห์ เพื่อจัดการอาชีพนั้นๆ ดังนั้นการจัดการอาชีพที่สำคัญ คือ ต้องรู้ว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถ ความถนัดชำนาญการ และมีคุณสมบัติเหมาะสมกับอาชีพนั้นการจัดการ หมายถึง กระบวนการในการบริหารงาน โดยการอาศัยบุคคลอื่นทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการอาชีพ หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมงานอาชีพ นับตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การตัดสินใจ การสั่งการ การควบคุม การติดตามผล เพื่อให้ได้ผลผลิตหรือบริการที่เป็นที่ต้องการของลูกค้า และได้รับการยอมรับจากสังคม

คุณลักษณะที่สำคัญในการจัดการอาชีพ

1. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ซึ่งเกิดขึ้นได้หากเราเป็นคนช่างสังเกต และสามารถรวบรวมความรู้หลาย ๆ ด้านเข้าด้วยกัน ช่างคิด รู้จักคิดแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเกิดขึ้นมาใหม่ มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ
2. มีความเพียรพยายาม เป็นลักษณะที่สำคัญมากที่จะทำให้การประกอบอาชีพประสบความสำเร็จ
3. มีความอดทน ผู้ที่อดทนเป็นผู้ที่ไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ นั่นคือ เป็นผู้ที่จะทำอะไรต้องมีเป้าหมายถึงความสำเร็จไว้ล่วงหน้า ปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตั้งใจ และปฏิบัติจริงเมื่อพบกับความล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อ พินสาอุปสรรค และนำผลของการล้มเหลวมาเป็นบทเรียนและแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการประกอบอาชีพ ต้องเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าทำในสิ่งที่ควรทำ โดยคำนึงถึงสิ่งดังต่อไปนี้

- 4.1. มีข้อมูลที่ดี
- 4.2. หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
- 4.3. รู้จักวิเคราะห์ และตัดสินใจจากข้อมูลด้วยตนเอง
- 4.4. เก็บข้อมูล และเรื่องที่ตัดสินใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจได้ถูกต้อง

5. มีความรอบรู้ และทันสมัยในการประกอบอาชีพ ต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้โดยการติดตามข่าวสาร และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
6. สามารถสื่อสารได้ดีมีประสิทธิภาพ เพราะการสื่อสารมีความสำคัญต่อการเข้าใจในการติดต่อซึ่งกันและกัน การสื่อสารที่มีคุณภาพจะนำไปสู่การยอมรับ และปฏิบัติตามความคาดหวังของผู้ส่งสาร ในทางตรงข้ามหากการสื่อสารบกพร่องก็จะเกิดการปฏิบัติในสิ่งที่ผู้ส่งสารไม่ต้องการได้
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้ประกอบการอาชีพการมีมนุษยสัมพันธ์ทำให้ลูกค้าสนใจที่จะค้าขายด้วย หรือทำธุรกิจร่วมกัน รวมไปถึงผู้ร่วมงานเต็มใจที่จะทำงานด้วยการมีมนุษยสัมพันธ์จึงเป็น โอกาสที่จะทำให้การประกอบอาชีพมีความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
8. กล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล ผู้ประกอบอาชีพโดยเฉพาะผู้ลงทุนประกอบอาชีพของตนเอง ต้องกล้าที่จะตัดสินใจลงทุน กล้าตัดสินใจในการทำงาน กล้าเสี่ยง แต่จะเป็นการเสี่ยงโดยศึกษาข้อมูลอย่างรอบคอบแล้ว
9. ความซื่อสัตย์ การประกอบอาชีพทุกอย่างจะต้องทำด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อจะได้เป็นที่เชื่อถือแก่ลูกค้า หรือผู้ที่มาติดต่อธุรกิจ
10. ความรับผิดชอบ การประกอบอาชีพจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบทั้งกับลูกค้า สังคม และสภาพแวดล้อม ซึ่งก็หมายถึงการมีคุณธรรมนั่นเอง

ความสำคัญของการจัดการอาชีพ มีดังนี้

1. มีรายได้ ที่สามารถตอบสนองความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัว
2. อยู่ในสังคมได้ เมื่อมีอาชีพที่ดี และสุจริต ทำให้สังคมยกย่อง และให้เกียรติ สามารถสร้างประโยชน์ให้กับครอบครัว และสังคมได้
3. มีเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่ การมีอาชีพที่ดี และสุจริต เป็นการใช้เวลาที่ตนเองมีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
4. เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น เมื่อคนมีอาชีพที่สุจริต ทำให้เกิดรายได้ จึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ ส่งผลทำให้รายได้เฉลี่ยของประชากรสูงขึ้น
5. มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเภทของอาชีพ

อาชีพมีอยู่หลากหลายประเภท และมีลักษณะงานที่แตกต่างกัน การเลือกอาชีพขึ้นอยู่กับความชอบของแต่ละบุคคล โอกาส และความชำนาญในอาชีพนั้น ๆ โดยสามารถจำแนกอาชีพประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการผลิต มีความหลากหลายในการผลิตของอาชีพนั้น ๆ มีวิธีการดำเนินการของแต่ละอาชีพแตกต่างกัน อาจเป็นเจ้าของกิจการ หรือลูกจ้าง โดยแบ่งได้ดังนี้

- 1.1 ผู้ขายที่อาจจะเป็นผู้ผลิตสินค้า หรือเป็นผู้ที่ปรับตัวจากแหล่งผลิตมาประกอบเป็นสินค้าขึ้นมา

1.2 ผู้ขายที่เป็นคนกลางขายสินค้า คือคนที่มีเงินทุนที่สามารถเป็นผู้ซื้อสินค้า หรือผลผลิต ส่วนใหญ่จะเป็นด้านการเกษตรเพื่อจำหน่ายผลผลิตส่งให้พ่อค้าต่อไป

2. ด้านการบริการ เป็นอาชีพที่มีความต้องการของตลาดแรงงานสูง เนื่องจากสภาวะความเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันตลอดเวลา ทำให้บุคคลมี โอกาส และเวลาให้กับครอบครัวน้อยลง การประกอบอาชีพในการให้บริการจึงเข้ามาทดแทนการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้อาชีพด้านบริการยังใช้เงินลงทุนน้อย แต่ได้ค่าตอบแทนสูง และเป็นอาชีพที่สุจริต เป็นที่ยอมรับของสังคม

3. งานรับราชการและรัฐวิสาหกิจ เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และสร้างรายได้สม่ำเสมอตลอดไป หาก ผู้ประกอบอาชีพรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ข้อสำคัญต้องซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ต่ออาชีพ และรักอาชีพของตนเองไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่ อาชีพเหล่านี้ได้แก่ ครู ทหาร ตำรวจ พยาบาล แพทย์ และข้าราชการอื่น ๆ ที่ทำงานในกระทรวงทบวง และ กรมต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยงานราชการ โดยรับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนที่ได้จากการชำระภาษีของประชาชน โดยถือว่าเป็นเงินของแผ่นดิน ดังนั้นข้าราชการทุกคนจึงมีหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล และบริการประชาชนด้วยความเต็มใจ เพื่อการศึกษา พัฒนา บริหาร และคุ้มครองป้องกันประเทศชาติ

ใบความรู้ ครั้งที่ 3

แหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกอาชีพ

ความหมายของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียนใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

1. เป็นแหล่งเสริมสร้างจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. เป็นแหล่งศึกษาตามอัธยาศัย
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เป็นแหล่งสร้างความรู้ ความคิด วิชาการและประสบการณ์
5. เป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยมรักการอ่านและแหล่งศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
6. เป็นแหล่งสร้างความคิดเกิดอาชีพใหม่สู่ความเป็นสากล
7. เป็นแหล่งเสริมประสบการณ์ตรง
8. เป็นแหล่งส่งเสริมมิตรภาพความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนหรือผู้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้มีทั้งภายในและภายนอกชุมชน ซึ่งแหล่งเรียนรู้เหล่านี้สามารถ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น

1. แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ปรากฏการณ์ธรรมชาติ สิ่งมีชีวิต ป่าภูเขา แหล่งน้ำ ทะเล สัตว์และพืชต่าง ๆ ฯลฯ
 2. แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ชุมชน วิถีชีวิต อาชีพ ภูมิปัญญาประเพณี วัฒนธรรม สถาบัน โบราณสถาน สถานที่สำคัญ สถานประกอบการห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องมัลติมีเดีย เว็บไซต์ ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องเรียนสีเขียว พิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ สวนสุขภาพสวนหิน สวนสมุนไพร สวนวรรณคดี สวนหย่อม สวนผีเสื้อ บ่อเลี้ยงปลา เรือนเพาะชำ ฯลฯ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน หมายถึงความรู้ของชาวบ้านในท้องถิ่นซึ่งได้มาจากการประสบการณ์และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้าน รวมทั้งความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ระหว่างการสืบทอดมีการปรับ ประยุกต์ เปลี่ยนแปลง จนอาจเกิดเป็นความรู้

ใหม่ตามสภาพการณ์ทางสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาเป็นความรู้ที่ประกอบไปด้วย
คุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านในวิถีดั้งเดิมนั้น ชีวิตของชาวบ้านไม่ได้แบ่งแยก
เป็นส่วนๆ หากแต่ทุกอย่างมีความสัมพันธ์กัน การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกันในชุมชน การปฏิบัติศาสนา
พิธีกรรมและประเพณี ความรู้เป็นคุณธรรมเมื่อผู้คนใช้ความรู้นั้นเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง คนกับคน
คนกับธรรมชาติและคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ดังเช่น

ภาคเหนือ มีภูมิปัญญาเกี่ยวกับการแกะสลักไม้ ที่มีความลึก สลับซับซ้อน สามารถมองได้หลาย
มิติ และได้ถ่ายทอดภูมิปัญญานั้นออกไปอย่างกว้างขวางโดยวิธีการต่างๆภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีภูมิ
ปัญญาในการทอผ้าไหมลวดลายต่างๆ ตามถิ่นฐานของภูมิปัญญานั้น จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก แต่ละ
จังหวัดมีการจัดงานผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ภาคกลาง มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมการเล่น
มากมาย เช่น ลิเก รำตด เป็นต้น ปัจจุบันได้มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการสนับสนุน
ส่งเสริมภูมิปัญญาแขนงนี้ให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้การแสดงเหล่านี้เพื่อให้สืบทอดต่อไป

ภาคใต้ มีการสืบทอดการทำหนังตลุง การแสดงมโนราห์ มีการทำตัวหนังตลุงออกมามากมาย
ทำเป็นของที่ระลึกหรือของชำร่วย ใครเห็นก็รู้ว่าเป็นสินค้าที่มาจาก ฝีมือภูมิปัญญาของคนใต้

ใบความรู้ ครั้งที่ 4

การวางแผนในการฝึกทักษะอาชีพ

จากการสำรวจแหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกทักษะอาชีพแล้ว การวางแผนในการฝึกทักษะอาชีพจัดเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้เรียนควรพิจารณา โดยการกำหนดสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

ความรู้และทักษะที่ต้องฝึกอาชีพ

ผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงตัวเองก่อนว่ามีความชอบ นิสัย ความถนัด สภาพทางสังคม เป็นต้น ที่จะให้ตัวเองประสบผลสำเร็จในอาชีพนั้นๆ แยกการวางแผนการฝึกอาชีพดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ การศึกษาหาความรู้ในอาชีพต่าง ๆ จะทำให้ได้รู้ว่าตนเองมีความสนใจในอาชีพอะไร มีใจรักงานด้านใด มีความถนัดด้านใด ผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติงานนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีความทักษะการปฏิบัติในอาชีพนั้นได้
2. สร้างลักษณะนิสัยในการทำงาน คือมีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็ง มีความอดทนในการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เมื่อผู้เรียนทราบว่าคนที่ประกอบอาชีพต้องมีนิสัยเหล่านี้ ผู้เรียนจะได้ฝึกตนเองในขณะที่ยังเรียนอยู่ จะทำให้นิสัยเหล่านี้ติดตัวผู้เรียนตลอดไป
3. การฝึกปฏิบัติงานต่าง ๆ หรือทดลองทำงาน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ และฝึกฝนไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ และผู้เรียนควรที่จะฝึกงานหลาย ๆ งาน เพื่อจะได้รู้ว่าเราชอบ และสนใจงานด้านไหน และเป็นการเตรียมตัวที่จะประกอบอาชีพด้วย
4. การฝึกวางแผนการทำงาน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานทุกอย่าง มีการกล่าวกัน โดยทั่วไปว่า "การวางแผนการทำงานที่ดีเหมือนกับทำงานนั้นเสร็จไปครึ่งหนึ่ง" แสดงให้เห็นว่าความสำคัญของการวางแผนงานมีค่าต่อการทำงานถึงร้อยละห้าสิบของงานทั้งหมดจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก การฝึกในเรื่องการวางแผนทำได้กับงานทุกอย่าง การเรียนควรมีแผนในการเรียนแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ แต่ละเดือนแต่ละปี การทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็ต้องมีการวางแผน ถ้าฝึกทำอยู่เป็นประจำ เมื่อเราประกอบอาชีพก็จะนำไปใช้ได้ดี เพราะเราทำจนเกิดเป็นนิสัยแล้ว

วิธีการฝึก

ผู้เรียนเมื่อรู้จักตัวเองแล้ว จะเข้ารับการฝึกในอาชีพต่างๆตามความต้องการของตนเอง ส่วนมากในการฝึกอาชีพจะเน้นการปฏิบัติ ดังนั้นจะต้องกลับมาฝึกปฏิบัติที่บ้านเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญเพิ่มความมั่นใจ อาจจะมีการเสริมเพิ่มเติมในสิ่งที่ขาดไปหรือตลาดมีความต้องการ จะได้เป็นองค์ความรู้ของตัวเองได้

แหล่งฝึก

ได้กล่าวในเรื่องที่ 2 แล้ว ให้ผู้เรียนสำรวจแหล่งฝึกอาชีพที่ใกล้บ้านเพื่อการเดินทางไปกลับได้ จะได้ลดค่าใช้จ่ายในเรื่องการเดินทางที่พักและอาหาร หรือถ้าไกลควรมีการสอบถามเรื่องที่ฝึก ค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อจะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง หรือหาแหล่งฝึกอาชีพของส่วนราชการที่มีการฝึกให้ฟรี และเมื่อฝึกจบหลักสูตรแล้วยังมีงานรองรับด้วย

วัน เวลา ในการฝึก

ผู้เรียนควรสำรวจหาข้อมูลแหล่งฝึกอาชีพเพื่อจะได้ตัวเลือกที่ดีที่สุด เช่น วิชาอาชีพเดียวกัน ก็หา
ระยะการฝึกว่าแตกต่างกันอย่างไร บางแห่งอาจใช้เวลานานแต่มีการนำผู้เรียนไปฝึกในสถานประกอบการโดยตรง
ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเอง

เมื่อผู้เรียนกำหนดสิ่งต่างๆ ดังกล่าวแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนการฝึกทักษะอาชีพ เพื่อใช้เป็น
แผนการฝึกต่อไป